Οκτώ βρης του '18. Μόνος στην μικρή παραλία Μοναστήρι του Πόρου, Σαββατιάτικα. Στέγνωνα κάτω από το ζεστό ήλιο. Μια ανάσα μακριά από την ευτυχία, που όπως σε όλες σχεδόν τις παρόμοιες περιπτώ σεις, το καταλαβαίνουμε αργότερα.

Ως αδιαπραγμάτευτος υπερασπιστής της επικοινωνίας, κουδούνισε το κινητό. Αριθμός άγνωστος, ευγενική γυναικεία φωνή, που κόμισε πρόταση για συνεργασία. Ήθελε ένα κείμενο για έντυπο, ένα από εκείνα τα, …πώς να τα χαρακτηρίσω;

Εταιρικά; Μπα.
Προβολής δραστηριοτήτων; Ούτε.
Λαμπερό; Ίσως.

Τέλος πάντων, ήταν μια ετήσια έκδοση συστημικού τραπεζικού ιδρύματος που προοριζόταν για τους εκλεκτούς πελάτες του. Η θεματολογία γνωστή, εδραζόταν σε αυτά που μπορεί να ακουμπήσει η ιντελιγκέντσια του χρήματος. Είναι όσα μπορεί να αποκτήσει και να χαρεί (;) η οικονομική ελίτ. Είναι εκείνα που λίγοι αποκτούν, αρκετοί είναι πρόθυμοι να κάνουν τα πάντα για να αποκτήσουν, πολλοί ζηλεύουν, κάποιοι φθονούν και λίγοι αδιαφορούν. Περιττό να τα αναφέρω. Όλοι καταλαβαίνουμε.

Ανάμεσα σε αυτά τα ποθούμενα, ανήκουν ασφαλώς και τα αυτοκίνητα, ειδικά τα κλασσικά. Ήθελε λοιπόν, η κυρία, ένα κείμενο να πλαισιώσει μια σειρά φωτογραφιών από αξιόλογη ελληνική συλλογή. Προσωπικώς δεν γνώριζα τον συλλέκτη αλλά ήμουν σχετικά ενήμερος για το βάθος της συλλογής του.

Το κλασσικό αυτοκίνητο, είναι σαν το σύμπαν. Διαστέλλεται. Αποκτά όλο και μεγαλύτερες διαστάσεις, κύκλο εργασιών, ενδιαφέρον, γνώστες, επαγγελματίες και ευκαιριακούς επιτήδειους. Ταυτόχρονα αποτελεί κολυμβήθρα όπου βαπτίζονται ετερόκλητα πρόσωπα. Είναι σαν την στρατιωτική θητεία. Δεν επιλέγεις με ποιους θα βρίσκεσαι.

Θα είναι επίσης αφέλεια να μην συνυπολογίσουμε ότι αποτελεί ένα μαλακό μαξιλάρι μη φορολογητέας ύλης, καθώς και ένα εξαίρετο πεδίο προβολής. Τούτο δεν σημαίνει ότι οι συλλέκτες είναι διεφθαρμένοι φοροφυγάδες, νεόπλουτοι φιγουρατζήδες, άσχετοι με την αυτοκίνηση. Θα υπάρχουν και τέτοιοι. Όπως υπάρχουν σοβαροί, διαβασμένοι και σεβαστοί μύστες. Ωστόσο και στις δυο κατηγορίες, και αυτό είναι ενδιαφέρον, δεν υφίσταται ταξικό κριτήριο. Εμπεριέχονται παντού, όλοι.

Είναι μια μόδα, το κλασσικό όχημα, που δείχνει να καλπάζει. Συχνά πλησιάζει, σε οικονομικό επίπεδο, το χαρακτηρισμό της φούσκας. Ακούγονται πολλά, καθώς αναδύονται κάπως μεγαλόσχημες απόψεις που μιλούν για πολιτιστική κληρονομιά, για σεβασμό στο παρελθόν κλπ. Μέσα από αυτές τις απόψεις εγείρεται και ένα είδος απαίτησης για καλύτερη κρατική φροντίδα απέναντι στο αντικείμενο και κατ΄ επέκταση στους συλλέκτες.

Δίκαιη ή άδικη, σωστή ή λάθος, γνήσια ή όχι τούτη η άποψη, αλλά σε εξήντα χρόνια από σήμερα, θα οφείλουμε μια υποχρέωση στους συλλέκτες, καθώς η χρήση των υδρογονανθράκων ως καύσιμη ύλη θα είναι κάτι σαν έγκλημα. Τότε που δεν θα υπάρχουν πια τεχνίτες να διαλέξουν τα σωστά ζιγκλέρ για καρμπυρατέρ ή θα ψάχνουν στο αχανές διαδίκτυο: «*how to balance & tune twin Weber DCOE».* Τότε που μια μικρή βόλτα σε ελεγχόμενο χώρο με βενζινοκίνητο αυτοκίνητο θα είναι σαν ένα σημαντικό δώρο. Αυτά τα λίγα, ως προσωπική, ταπεινή, τοποθέτηση απέναντι στο σύμπαν του κλασσικού οχήματος.

Να επανέλθουμε όμως στην παραλία στο μοναστήρι και στην τεχνολογία που εδώ και ένα τέταρτο του αιώνα δίνει την δυνατότητα στον οποιοδήποτε, να βρίσκει τον οποιοδήποτε, οποτεδήποτε και οπουδήποτε. Η πρόταση της κυρίας ήταν συγκεκριμένη και βιαστική αλλά με τακτ.

Βρεθήκαμε, έτσι, τη Δευτέρα, έκανε μια μάλλον κολακευτική περιγραφή για το πόσο καλά λόγια είχε χρησιμοποιήσει ο τάδε και ο δείνα για την ικανότητά μου να φέρω εις πέρας αυτό που ήθελε, κάναμε μια γενική κουβέντα όπου μετρήσαμε ο ένας τον άλλον και

συμφωνήσαμε να μου στείλει το υλικό, να γράψω το κείμενο και να το στείλω.

Περί αμοιβής ουδέν ετέθη. Εκτιμώ ότι ήταν δική της υποχρέωση. Από μεριάς μου τήρησα σιγή ισχύος και ουχί ιχθύος, πρώτον δια να μην νομίσει ότι ήμεθα τίποτις λιγούρια, δεύτερον διότι όσα και να μου πρόσφερε δεν έλυνα τα τότε προβλήματά μου, ενώ όσο και να ήθελε να πακτώσει το έξοδό της, σε τίποτα δεν θα πρόσθετε στον εξευτελισμό του γραφιά. Είχαν άλλοι φροντίσει πριν από αυτήν.

Ασφαλώς το γεγονός ότι δεν το έβαλε το θέμα της αμοιβής, ήταν από μόνο του αρνητικό. Το πρώτο πλην είχε κάτσει, ανάμεσά μας, δυσκολοχώνευτο. Σε κάθε περίπτωση, είναι σχετικά εύκολο για μια επαγγελματία να γίνει συμπαθής σε μια πρώτη συνάντηση. Το δύσκολο είναι να παραμείνει συμπαθής έως το τέλος της όποιας συνεργασίας.

Όπερ και δεν εγένετο. Έκατσα ο αφελής, το πόνεσα το κομμάτι, το επιμελήθηκα, το «παρέδωσα χτες» και κυρίως ευθυγραμμίστηκα με τις νόρμες που μου είχαν δοθεί, με τις οποίες φυσικά δεν συμφωνούσα. Επιχείρησα έναν συμβιβασμό που εκτιμούσα ως πετυχημένο. Περίμενα, έτσι, ο ευήθης, ένα μπράβο, ένα χαμόγελο, ένα σοκολατάκι, κάτι. Εις μάτην. Αφού λοιπόν έδωσε εντολή κατακρεούργησης, διότι μόνη της δεν νομίζω ότι ηδύνατο, μου το έστειλε πίσω προς έλεγχο και έγκριση. Κατά την κρίση μου, αν το κομμάτι ήταν καλό είχε μετατραπεί σε χυλό. Αν ήταν κακό είχε γίνει χείριστο. Δεν διαβαζόταν. Κατόπιν τούτων, απάντησα ότι καλό θα ήταν να βρει κάποιον άλλον, να γράψει ότι ήθελε όπως το ήθελε, διότι δεν μπορούσε να δημοσιευτεί εκείνο το πράμα, ακόμα και σε τέτοιου είδους έντυπο.

Έκανε, τότες, μια ωραία ρελάνς με μια ακόμα καλύτερη περφόρμανς στο κεφάλαιο παρακάλι. Τι να κάνω και εγώ ο λυπησιάρης; Το αποδέχτηκα. Με δυο όρους. Να βρεθεί ένα άλλο ονοματεπώνυμο ώστε να μην γίνω ρεζίλης, και για να μετρήσω το πρόσωπο, την κυρία δηλαδή που είχα απέναντί μου, να μην με πληρώσει. Διότι ντρεπόμουν να εισπράξω αμοιβή για κάτι που ντρεπόμουν που υπήρχε.

Τα πέρασε αέρα και τα δύο. Το δε χρηματικό θέμα, υποθέτω το χρέωσε και το ενθυλάκωσε, για να εκφραστούμε έτσι με όρους ευπρεπείς. Το πρόσωπο, είχε μετρηθεί, είχε ζυγιστεί και είχε βρεθεί ελλιπές. Ένα ακόμα ονοματεπώνυμο, που έχω ήδη λησμονήσει, προσετέθη στην μακρά λίστα των ελλειποβαρών.

Είχε όμως την ευαισθησία, το πρόσωπο, να με καλέσει τηλεφωνικώς αφού εξεδόθη το πόνημα, και να ζητήσει τη διεύθυνση μου για να μου το στείλει. Παρά το γεγονός ότι τα σωθικά μου έκαιγε μια φλόγα να απαντήσω εις την γαλλικήν, την οποία κατέχω καθότι εντρυφήσας πλησίον μεγάλων διδασκάλων, συνεκρατήθην, απεκρίθην ευγενικώς και έδωσα ότι εζητήθη.

Λεπτομέρεια προφανώς, ότι δεν έφτασε τίποτα, ποτέ. Έτσι είχαν τα πράγματα δυο χρόνια νωρίτερα και τα θυμήθηκα όλα τούτα σήμερα, καθότι δυο – τρία αντίτυπα παλαιοτέρων ετών που μου είχαν παραδοθεί στην αρχή των επαφών ίνα αντιληφθώ το ύφος και να συντονιστώ, είχαν παρά πολύ καλή ποιότητα χαρτιού και χρησίμευσαν ως προσάναμμα, μεσούντος του χειμώνος, εις το τζάκι. Μα τώρα που χρησιμοποιήθηκαν και οι τελευταίες σελίδες, πυρπολώντας άλλα κούτσουρα σβήνεται σιγά - σιγά, από μνήμης, αυτή η ενδιαφέρουσα εμπειρία.

Για την ιστορία παραθέτω το κείμενο εισαγωγής και μερικές από τις κειμενολεζάντες. Οι φωτογραφίες έφεραν την υπογραφή Στάθης Μπουζούκας, αν υποτεθεί ότι δεν είχε μαρτυρήσει και αυτός τα μαρτύρια του Ταντάλου, επιλέγοντας ομοίως, ένα αλλότριο ονοματεπώνυμο.

Ιδού λοιπόν αυτούσιο, το «γνήσιο» κείμενο:

Σαν μια …πλεξούδα

Τα πάθη είναι τμήμα της ανθρώπινης φύσης. Τα πάθη, έσπρωξαν την Ιστορία. Συχνότερα επιτάχυναν τις εξελίξεις. Τα πάθη είναι οι αφέντες, οι άνθρωποι υπηρέτες τους. Αν συνέβαινε το ανάποδο, θα έπαυαν να είναι πάθη. Οι συλλογές είναι ένα πάθος.

Αν βρεθούμε μπροστά σε μια συλλογή παλαιών αγωνιστικών αυτοκινήτων και το αντικείμενο μας ενδιαφέρει, ενώ σε κάποιο βαθμό το γνωρίζουμε και επιπροσθέτως κατανοούμε το πλαίσιο αυτής της δραστηριότητας, είναι σαν να παρελαύνουν μπροστά μας

τα κομμάτια του παρελθόντος.

Είναι σαν να πλέκεται μια πλεξούδα όπου μια σειρά από ξεχωριστές προσωπικότητες έβαλαν το σαρκίο τους, με οδηγό τον εγωισμό τους, μέσα σε μια ξεχωριστή κατασκευή για ένα παιχνίδι υψηλού κινδύνου. Για τη χαρά και την επικράτηση. Μπορεί και για τη χαρά της επικράτησης. Τούτη η συνθήκη, μοιραία έβαλε νέα όρια στο ανθρώπινο θάρρος.

Και αυτή η πλεξούδα συνάντησε άλλες, και οι άλλες ακόμα περισσότερες κι έτσι γεννήθηκαν στιγμές, που έγιναν Ιστορία. Η αυτοκίνηση και ειδικότερα οι αγώνες, ώθησαν το ανθρώπινο είδος σε μια άνευ προηγουμένου πρόκληση, πριν μάθει να πετάει, και πολύ πριν καρφώσει την αστερόεσσα στην θάλασσα της Γαλήνης.

Οι αγώνες αυτοκινήτου κόμισαν καινούργιους ήρωες. Υπάρχουν πολλά τετράτροχα που είναι ψυχοτρόπα, υπάρχουν άλλα τόσα που μπορούν να σε κάνουν φετιχιστή. Μα πάνω από όλα υπάρχουν αμέτρητες ιστορίας ανδρείας, όπου άνθρωποι με τεράστια ψυχικά αποθέματα έκαναν αδιανόητα πράγματα μέσα σε αυτά τα τετράτροχα.

Στον αντίποδα, θα συναντήσουμε και μια πλειάδα από ανυπάκουα, άκαρδα τετράτροχα που έστειλαν ψυχές ατρόμητων μακριά από τον μάταιο κόσμο μας. Την ίδια στιγμή όμως, αυτές οι απώλειες δεν ήταν παρά το δυναμόμετρο της ψυχής για τους επόμενους που δέθηκαν μέσα σε επίγειους πυραύλους και δημιούργησαν άλλες ιστορίες θάρρους, βάζοντας τα επόμενα κομμάτια σε αυτό το ατέλειωτο μωσαϊκό τεχνολογίας και ανταγωνισμού.

Πολλά από τα αυτά αυτοκίνητα, που αποτέλεσαν το υλικό για τόσα επιτεύγματα, έχουν διασωθεί και φυλάσσονται ανά τον κόσμο. Έρχονται πια ως λειτουργικά κομμάτια μνήμης, να μας υπενθυμίσουν αυτή την ανεπανάληπτη ιστορική πλεξούδα.

Ας ρίξουμε μια ματιά σε ένα τμήμα ιδιωτικής Ελληνικής συλλογής.

Shell
SPORT
DUNLOP

LOLA
SUNOCO
Special
6

12